

Được UNESCO công nhận năm 1999

Di sản văn hoá; Tiêu chí số : 2, 5.

Đô thị - Thành phố cổ Hội An nằm ở hạ lưu sông Thu Bồn, cách thành phố Đà Nẵng 30km về phía Đông Nam.

Phía Đông Đô thị cổ Hội An nằm ở ven biển Đông qua cửa Đãi. Phía Nam giáp huyện Duy Xuyên, phía Tây giáp huyện Điện Bàn. Vào các thế kỷ trước, Hội An còn thông thương với Đà Nẵng bằng con sông Cổ Cũ. Thông qua sông Thu Bồn, Đô thị cổ Hội An nằm ở Kinh đô Trà Kiệu, với khu thị trấn Mỹ Sơn ở thượng lưu, và thông qua các đường sông, đường biển, nối với núi rừng giàu lâm sản miền Tây, cũng như với Kinh đô Phú Xuân - Huế ở phía Bắc và các Dinh trấn phía Nam. Hội An là giữa vùng đường biển giàu có cửa biển Quảng và giữa một vị trí thuận lợi giao thông thuận lợi với các thế kỷ trước trong nước và với hệ thống hàng hải quốc tế.

Thành phố cổ Hội An hình thành trong khoảng thế kỷ 15-16, thịnh đạt trong thế kỷ 17-18, nhờ vị trí thương mại đó rất lâu (từ thế kỷ 2 SCN trở về trước), vùng đất Hội An đã nằm trong địa bàn phân bố của văn hoá tiến Sa Huỳnh - đất Sa Huỳnh và còn là một cửa ngõ thương mại của Champa (từ thế kỷ 2 đến thế kỷ 15). Cửa Đãi Chiêm, Cù Lao Chàm cùng nhiều di tích văn hoá Champa cũng được phát hiện trong thời gian gần đây đã chứng minh về giai đoạn tiến bộ trong lịch sử phát triển của đô thị - Thành phố cổ Hội An. Trong thời kỳ nhũ t, được biết trong nửa đầu thế kỷ 17, Hội An là trung tâm mua bán lớn nhất của Đàng Trong và cửa ngõ Đãi Việt, là

mặt trong những thế kỷ trước ở một cửa vùng biển Đông nam á. Trung tâm hoạt động cửa thị trường cổ là vùng biển cửa cùng phố chợ buôn bán nằm trên bờ biển Bắc sông Thu Bồn, nay là vùng nội thị cửa xã Hội An gồm các phường Minh An, Sơn Phong, Cẩm Phố. Những phố phường thị trường cổ lúc đó còn mở rộng ra cả hai bên bờ Bắc, bờ Nam dòng sông bao gồm những nơi neo đậu tàu thuyền như đóm Trà Nhiêu, Trung Phường, Trà Quế... Cửa Sông Hàn ở phía Bắc và có thể coi đó chính là các vĩ tinh cửa Đô thị - Thị trường cổ Hội An. Phía trên sông Thu Bồn là Dinh trấn Thanh Chiêm cửa Quảng Nam, nơi các tàu thuyền ngoại quốc mua bán hoạt động buôn bán ở Hội An phải đi trình báo, là các thủ tục hải quan. Có thể hình dung Đô thị Hội An với không gian hoạt động rộng lớn như vậy.

Những vào với trí cửa lý thuôn nên hàng hoá từ biển phường trong nước từ với Thị trường cổ Hội An. Rồi nên chính từ thị trường cổ này, hàng hoá trong nước với những sản phẩm nội địa như tơ, lụa, gốm, sứ, trầm hương, yến sào... được thuyền buôn các nước chuyên tới để buôn bán ở Đông á, Nam á, Đông nam á và một số nước phương Tây. Hàng hoá nước ngoài cũng từ Hội An được tiếp xúc với miền đất nước. Hội An là cửa ngõ cửa Đàng Trong - Việt Nam thông thương với thế giới bên ngoài. Tàu thuyền cửa Nhật Bản, Trung Quốc, các nước vùng biển Đông nam á như Thái Lan Philippin, Indonesia, Malaysia, nên đến... và một số nước Châu Âu như Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Hà Lan, Anh, Pháp... hàng năm cửa buôn bán hơn bốn triệu người. Những người dân nước ngoài, nhất là người Hoa, người Nhật đã được Chúa Nguyễn cho phép ở lập phố, mở cửa hàng buôn bán, được sống theo phong tục riêng. Thế kỷ 17, Hội An có “phố Nhật”, “phố Khách”, có thị trường điếm Hà lan... và đó là một trung tâm giao lưu kinh tế rộng lớn, một Đô thị - Thị trường cổ có tầm cỡ quốc tế. Đó cũng là một quốc gia một thị trường mở cửa trong bối cảnh phát triển cửa hệ thống buôn bán với khu vực và thế giới. Trong thế kỷ này, Hội An còn là trung tâm giao lưu văn hoá Đông - Tây, là một trong những cái nôi chính hình thành chủ Quốc ngữ, là trung tâm truyền bá đạo Thiên chúa, đạo Phật ở Đàng Trong.

